
DUŻE KOMENTARZE BECKA

M. Czarnecki · L. Bagińska

Prawo
wekslowe i czekowe

Komentarz

6. wydanie

WYDAWNICTWO C. H. BECK

DUŻE KOMENTARZE BECKA

Prawo wekslowe i czekowe

DUŻE KOMENTARZE BECKA

Prawo wekslowe i czekowe

Komentarz

Marek Czarnecki

adwokat

Lidia Bagińska

adwokat

6. wydanie

WYDAWNICTWO C. H. BECK
WARSZAWA 2013

Propozycja cytowania:
M. Czarnecki, L. Bagińska, w: *Prawo wekslowe i czekowe. Komentarz*,
wyd. 6, Warszawa 2013

Wydawca: Natalia Adamczyk

© **Wydawnictwo C. H. Beck 2013**

Wydawnictwo C. H. Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: Wydawnictwo C. H. Beck
Druk i oprawa: Białostockie Zakłady Graficzne S.A.

ISBN 978-83-255-4519-2

ISBN e-book 978-83-255-4520-8

Spis treści

Przedmowa do wydania szóstego	VII
Wykaz skrótów	IX
1. Prawo wekslowe	
Wprowadzenie	5
Słownik terminów i pojęć z zakresu prawa wekslowego używanych w obrocie wekslowym	101
Tytuł I. Weksel trasowany	104
Dział I. Wystawienie i forma weksłu	104
Art. 1–10	104
Dział II. Indos	217
Art. 11–20	217
Dział III. Przyjęcie	295
Art. 21–29	295
Dział IV. Poręczenie wekslowe	326
Art. 30–32	326
Dział V. Płatność	361
Art. 33–37	361
Dział VI. Zapłata	373
Art. 38–42	373
Dział VII. Zwrotne poszukiwanie z powodu nieprzyjęcia lub niezapłacenia	400
Art. 43–54	400
Dział VIII. Wyręczenie	452
1. Przepisy ogólne	452
Art. 55	452
2. Przyjęcie przez wyręczenie	456
Art. 56–58	456
3. Zapłata przez wyręczenie	460
Art. 59–63	460
Dział IX. Wtórropy i odpisy weksłu	467
1. Wtórropy	467
Art. 64–66	467
2. Odpisy	474
Art. 67–68	474
Dział X. Zmiany	478
Art. 69	478
Dział XI. Przedawnienie	482
Art. 70–71	482
Dział XII. Przepisy ogólne	490
Art. 72–75	490
Dział XIII. Roszczenie z tytułu niesłusznego wzbogacenia	495
Art. 76	495
Dział XIV. Kolizja ustaw	503
Art. 77–84	503

Dział XV. Protest	519
Art. 85–95	519
Dział XVI. Weksle zaginione	544
Art. 96–100	544
Tytuł II. Weksel własny	560
Art. 101–104	560
Tytuł III. Przepisy końcowe i przejściowe	576
Art. 105–111	576
2. Prawo czekowe	
Wprowadzenie	581
Słownik terminów i pojęć z zakresu prawa czekowego używanych w obrocie czekowym	628
Dział I. Wystawienie i forma czeku	630
Art. 1–13	630
Dział II. Przeniesienie	674
Art. 14–24	674
Dział III. Poręczenie czekowe	704
Art. 25–27	704
Dział IV. Przedstawienie i zapłata	712
Art. 28–36	712
Dział V. Czek zakreślony i czek rozrachunkowy	733
Art. 37–39	733
Dział VI. Zwrotne poszukiwanie z powodu niezapłacenia	743
Art. 40–48	743
Dział VII. Wtóröpisy	766
Art. 49–50	766
Dział VIII. Zmiany	770
Art. 51	770
Dział IX. Przedawnienie	773
Art. 52–53	773
Dział X. Przepisy ogólne	779
Art. 54–58	779
Dział XI. Roszczenie z tytułu niesłusznego wzbogacenia	785
Art. 59	785
Dział XII. Skutki braku pokrycia	789
Art. 60–61	789
Dział XIII. Kolidzja ustaw	796
Art. 62–68	796
Dział XIV. Protest	809
Art. 69–77	809
Dział XV. Czeki zaginione	825
Art. 78–81	825
Dział XVI. Przepisy końcowe i przejściowe	835
Art. 82–88	835
Indeks rzeczowy do Prawa wekslowego	837
Indeks rzeczowy do Prawa czekowego	845

Przedmowa do wydania szóstego

To już szóste wydanie Komentarza do Prawa wekslowego i czekowego, który jest opracowaniem przeznaczonym dla szerokiego grona odbiorców, nie tylko dla przedstawicieli nauki prawa i prawników praktyków.

Łatwo zauważyć, że znajomość reguł obrotu wekslowego i czekowego nie jest powszechna. Często dostatecznej wiedzy na ten temat nie mają nawet przedsiębiorcy z długoletnim doświadczeniem. Zatem, Komentarz z uwagi na jego praktyczne znaczenie, może być przydatny także dla innych osób mających w praktyce do czynienia z wekslem lub czekiem, tj. dla bankowców, księgowych, biegłych rewidentów, syndyków, przedsiębiorców, doradców i pracowników instytucji finansowych.

Komentarz, powstał przy wykorzystaniu dorobku piśmiennictwa i najnowszego orzecznictwa Sądu Najwyższego, oraz wieloletniego doświadczenia adwokackiego autorów.

Mamy nadzieję, że Komentarz ten przyczyni się do zrozumienia jednej z najtrudniejszych dziedzin prawa jaką jest prawo wekslowe i czekowe i zachęci do korzystania z weksli i czeków w praktyce, gdyż są one instrumentami finansowymi o wyjątkowo licznych zastosowaniach, spełniających różnorodne funkcje. Weksel pozwala na dokonywanie i rozliczanie w obrocie gospodarczym wielu różnorodnych transakcji bez konieczności natychmiastowej zapłaty, może być bardzo przydatnym instrumentem prawnym właśnie w czasach kryzysu, gdyż umożliwia kredytowanie działalności kontrahenta bez udziału banku. Przyjmując weksel, to wierzyciel godzi się przez pewien czas kredytować działalność kontrahenta – dłużnika.

Liczymy na to, że Komentarz przyczyni się do zwiększenia znajomości tej dziedziny prawa, co wpłynie na wzrost popularności weksla i czeku w obrocie gospodarczym. Atrakcyjność weksla i czeku wiąże się z jego ułatwioną zbywalnością, a także możliwością łatwego i szybkiego uzyskania sądowego nakazu zapłaty wykonalnego natychmiast, przeniesieniem w postępowaniu sądowym ciężaru dowodu na pozwanego dłużnika oraz korzystną dla powoda – wierzyciela regulacją kosztów sądowych w postępowaniu nakazowym.

adw. *Lidia Bagińska* i adw. *Marek Czarnecki*

Warszawa, luty 2013 r.

Wykaz skrótów

1. Źródła prawa

KC	ustawa z 23.4.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 16, poz. 93 ze zm.)
KH	rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z 27.6.1934 r. – Kodeks handlowy (Dz.U. Nr 57, poz. 502 ze zm.)
KK	ustawa z 6.6.1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. Nr 88, poz. 553 ze zm.)
KP	ustawa z 26.6.1974 r. – Kodeks pracy (t.j. Dz.U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 ze zm.)
KPC	ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296 ze zm.)
KRO	ustawa z 25.2.1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 788 ze zm.)
KSH	ustawa z 15.9.2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz.U. Nr 94, poz. 1037 ze zm.)
OpłSkarbU	ustawa z 16.11.2006 r. o opłacie skarbowej (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 1282 ze zm.)
PPrywM	ustawa z 4.2.2011 r. – Prawo prywatne międzynarodowe (Dz.U. Nr 80, poz. 432)
PrBank	ustawa z 29.8.1997 r. – Prawo bankowe (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 1376 ze zm.)
PrCzek	ustawa z 28.4.1936 r. – Prawo czekowe (Dz.U. Nr 37, poz. 283 ze zm.)
PrDew	ustawa z 27.7.2002 r. – Prawo dewizowe (Dz.U. Nr 141, poz. 1178 ze zm.)
PrNot	ustawa z 14.2.1991 r. – Prawo o notariacie (t.j. Dz.U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1158 ze zm.)
PrUp	rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z 24.10.1934 r. – Prawo upadłościowe (Dz.U. z 1991 r. Nr 118, poz. 512 ze zm.)
PrUpN	ustawa z 28.2.2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1361 ze zm.)
PrWeksl	ustawa z 28.4.1936 r. – Prawo wekslowe (Dz.U. Nr 37, poz. 282 ze zm.)
SNU	ustawa o Sądzie Najwyższym z 23.11.2002 r. (Dz.U. Nr 240, poz. 2052)

2. Organy orzekające

SA	Sąd Apelacyjny
SN	Sąd Najwyższy
SN(7)	Sąd Najwyższy w składzie siedmiu sędziów
SO	Sąd Okręgowy

3. Czasopisma

BB	Biuletyn Bankowy
BSN	Biuletyn Sądu Najwyższego
Cz.Adw.	Czasopismo Adwokatów Polskich
Cz.S.	Czasopismo Sędziowskie
Dz.U.	Dziennik Ustaw
Dz.Urz. NBP	Dziennik Urzędowy Narodowego Banku Polskiego
Gl.	Glosa
Gł.Adw.	Głos Adwokacki
Gł.Pr.	Głos Prawa
Gł.S.	Głos Sądownictwa
GSW	Gazeta Sądowa Warszawska
MoP	Monitor Prawniczy
M.P.	Monitor Polski
MPHiW	Miesięcznik Prawa Handlowego i Wekslowego
NP	Nowe Prawo
N.Pal.	Nowa Palestra
OG	Orzecznictwo Gospodarcze
OGP	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Wydanie Prokuratury Generalnej
OSAiSN	Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych i Sądu Najwyższego
OSN	Orzecznictwo Sądu Najwyższego
OSNAUS	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Zbiór Urzędowy. Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
OSNC	Orzecznictwo Sądu Najwyższego – Izba Cywilna (od 1995 r.)
OSNCP	Orzecznictwo Sądu Najwyższego – Izba Cywilna i Administracyjna oraz Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
OSP	Orzecznictwo Sądów Polskich
OSPİKA	Orzecznictwo Sądów Polskich i Komisji Arbitrażowych
Pal.	Palestra
PB	Prawo Bankowe
PiP	Państwo i Prawo
PN	Przegląd Notarialny
PP	Przegląd Podatkowy
PPA	Przegląd Prawa i Administracji
PPH	Przegląd Prawa Handlowego
PPW	Prawo Papierów Wartościowych
Pr.Gosp.	Prawo Gospodarcze
Pr. i Pr.	Prokuratura i Prawo
Pr.Sp.	Prawo Spółek
PS	Przegląd Sądowy
PU	Przegląd Ubezpieczeniowy
PUG	Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego
Rej.	Rejent
RPEiS	Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny
R.Pr.	Radca Prawny
SI	Studia Iuridica
TH	Tygodnik Handlowy
Wok.	Wokanda
Zb. Orz. SN	Zbiór Orzeczeń Sądu Najwyższego od 1945 r.
Zb. Urz. SN	Zbiór Urzędowy Orzeczeń Sądu Najwyższego – przedwojenny

4. Piśmiennictwo

- J. Bogobowicz, B. Kulikowski*,
Weksel w obrocie
zagranicznym *J. Bogobowicz, B. Kulikowski*, Weksel w obrocie zagranicz-
nym, Warszawa 1987
- T. Borkowski, Z. Jędrasiak*,
R. Troicka-Sosińska, Prawo
wekslowe w praktyce *T. Borkowski, Z. Jędrasiak, R. Troicka-Sosińska*, Prawo weks-
lowe w praktyce, Warszawa 2001
- W. Czachórski*, Zobowiązania *W. Czachórski*, Zobowiązania. Zarys wykładu, rozdz. XLIII –
Weksel, Warszawa 1968
- A. Doliński*, Komentarz *A. Doliński*, Polskie prawo wekslowe, Lwów 1925
- A. Glasner, A. Thaler*,
Komentarz *A. Glasner, A. Thaler*, Prawo wekslowe i czekowe. Komentarz,
Bielsko-Biała 1992
- A. Górski*, Komentarz *A. Górski*, Prawo wekslowe i czekowe. Komentarz, Warszawa
1925
- I. Heropolitańska*, Czek *I. Heropolitańska*, Czek w obrocie gospodarczym, Warszawa
1992
- I. Heropolitańska*,
Orzecznictwo *I. Heropolitańska*, Orzecznictwo sądowe w sprawach wekslowych, Warszawa 1996
- I. Heropolitańska*, Weksel *I. Heropolitańska*, Weksel w obrocie gospodarczym, Warszawa
1996
- M. Honzatko*, Obieg weksła
in blanco *M. Honzatko*, Obieg weksła *in blanco*, Lwów 1934
- S. Janczewski*, Prawo handlowe,
wekslowe i czekowe *S. Janczewski*, Polskie prawo handlowe, wekslowe i czekowe,
Warszawa 1994
- R. Jastrzębski*, Funkcja wekslowa
w II Rzeczypospolitej *R. Jastrzębski*, Funkcja wekslowa w II Rzeczypospolitej, War-
szawa 2003
- A. Kostecki*, Prawo papierów
wartościowych *A. Kostecki*, Prawo papierów wartościowych, pod red. *S. Włodyki*, Kraków 1992
- W. Łatała*, Prawo papierów
wartościowych *W. Łatała*, Prawo wekslowe, [w:] Prawo papierów wartościowych,
pod red. *S. Włodyki*, Kraków 1992
- P. Machnikowski*, Weksel
własny *in blanco* *P. Machnikowski*, Weksel własny *in blanco*, Warszawa 2002
- W. Opalski, T. Komosa*,
Komentarz *W. Opalski, T. Komosa*, Prawo handlowe, Prawo wekslowe,
Prawo czekowe. Komentarz, Warszawa 1996
- K. Piasecki*, Komentarz *K. Piasecki*, Prawo wekslowe i czekowe z komentarzem,
Warszawa 1993
- P. Popielarski*, Komentarz *P. Popielarski*, Obrót walutowy w praktyce. Komentarz, Kra-
ków 1995
- K. Potrzebowski*, Poręczenie
i wyręczenie wekslowe *K. Potrzebowski*, Poręczenie i wyręczenie wekslowe, Warszawa
1970
- I. Rosenblüth*, Komentarz *I. Rosenblüth*, Prawo wekslowe, Komentarz 1994
- I. Różański*, Podręcznik prawa
wekslowego *I. Różański*, Podręcznik prawa wekslowego wraz z wzorami
weksli, Warszawa 1957

Wykaz skrótów

<i>A. D. Szczygielski</i> , Komentarz	<i>A. D. Szczygielski</i> , Prawo wekslowe i czekowe, Warszawa 1936; Nowelizacja prawa wekslowego i czekowego, Warszawa 1939
<i>A. D. Szczygielski</i> , Weksel <i>in blanco</i>	<i>A. D. Szczygielski</i> , Weksel <i>in blanco</i> , Warszawa 1934
<i>T. Szente</i> , Komentarz	<i>T. Szente</i> , Prawo wekslowe i czekowe. Komentarz, Warszawa 1974
<i>A. Szpunar</i> , Komentarz	<i>A. Szpunar</i> , Komentarz do prawa wekslowego i czekowego, Warszawa 1996
<i>S. Wróblewski</i> , Komentarz	<i>S. Wróblewski</i> , Prawo wekslowe i czekowe. Komentarz, Kraków 1936
<i>A. Żabicki</i> , Prawo wekslowe i czekowe	<i>A. Żabicki</i> , Prawo wekslowe i czekowe polskie i zagraniczne, Warszawa 1933

5. Inne skrótóy

art.	artykuł
b.r.	bieżący rok
cz.	część
czyt.	czytaj
itd.	i tak dalej
lit.	litera
m.in.	między innymi
nast.	następny
Nb (nb)	numer brzegowy
NBP	Narodowy Bank Polski
niepubl.	niepublikowane(y)
Nr	numer
od. niem.	od niemieckiego
opubl.	opublikowane
orz.	orzeczenie
pkt	punkt
por.	porównaj
poz.	pozycja
pt.	pod tytułem
r.	rok
rozdz.	rozdział
rozp.	rozporządzenie
s.	strona(y)
S.A.	spółka akcyjna
sygn.	sygnatura
t.	tom
t.j.	tekst jednolity
tw.	tak zwany
uchw.	uchwała
ust.	ustęp
uz.	uzasadnienie
wyr.	wyrok
w zw.	w związku
z.	zeszyt
zarz.	zarządzenie
zd.	zdanie
zm.	zmiana
zob.	zobacz
§	paragraf

1. Prawo wekslowe

z dnia 28 kwietnia 1936 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 282)

(zm.: Dz.U. 2006, Nr 73, poz. 501; 2012, poz. 1529)

Literatura: *W. Andrychiewicz*, Prawo wekslowe zagraniczne, Warszawa 1903; *I. Baca-Chmura*, Wekslowa struktura obligacyjna, Rej. 1998, Nr 7–8; *M. Barzycka-Banaszczyk*, Dopuszczalność zabezpieczenia wekslowego w prawie pracy, Praca i Zabezpieczenie Społeczne 2009, Nr 12; *M. Bączyk*, Poręczenie w świetle przepisów prawa bankowego z 1997 r., PB 1999, Nr 2; *tenże*, Recenzja książki A. Koseckiego pt. Prawo czekowe, PB 1999, Nr 5; *I. Bieńko*, Poręczenie cywilne a poręczenie wekslowe, Rej. 2001, Nr 4; *W. Bobiński*, Wystawienie weksła, Katowice–Warszawa 1938; *A. Bodek*, Autentyczność podpisu na weksli w świetle orzecznictwa sądowego, N. Pal. 1934, Nr 4; *J. Bogobowicz*, Przyjęcie weksła, czynności zachowawcze, umorzenie weksła, Warszawa 1970; *tenże*, Weksel w handlu zagranicznym, Warszawa 1972; *tenże*, Weksel w obrocie międzynarodowym, Warszawa 1970; *J. Bogobowicz*, *B. Kulikowski*, Weksel w obrocie zagranicznym, Warszawa 1987; *M. Borkowska*, Zarzuty wspólne wszystkim współwystawcom weksła. Głosa do wyr. SN z 28.1.2010 r., I CSK 249/09, Gl. 2012, Nr 1; *T. Borkowski*, *Z. Jędrasiak*, *R. Troicka-Sosińska*, Prawo wekslowe w praktyce, Warszawa 2004; *A. Budrewicz-Szturo*, Charakter prawny spółki cywilnej, Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej w Gdańsku 2003, Nr 2; *B. Bukojemska*, Porozumienie wekslowe jako umowa cywilnoprawna, PUG 2003, Nr 3; *S. Celin*, Umorzenie weksła i czeku, MPH 1935, Nr 1; *A. Chelmoński*, Recenzja pracy M. Honzatkii obieg weksła in blanco, RPEiS 1935, z. 2; *G. Chłopecka*, *K. Majerczyk-Żabówka*, Weksel. Poradnik praktyczny, Warszawa 1994; *W. Chojnowski*, Rodzaje weksli i ich składniki, Warszawa 1969; *D. Chrapoński*, Charakterystyka prawna weksła in blanco, Rej. 1993, Nr 11; *M. Ciemiński*, Możliwość oraz skutki poddania rozstrzygnięciu sądu polubownego sporów wynikających z weksła, PPH 2005, Nr 10; *J. Cybulski*, Prawie wszystko o czekach, PUG 1990, Nr 10; *W. Czachórski*, Zobowiązania. Zarys wykładu, rozdz. XLIII – Weksel, Warszawa 1968; *M. Czarnecki*, *L. Bagińska*, Prawo wekslowe i czekowe. Komentarz, Warszawa 2008; *J. Dauman*, Wypełnienie weksła in blanco niezgodnie z wolą wystawcy, MPH 1935, Nr 6–7; *D. Dąbrowski*, Weksel in blanco, Warszawa 2003; *W. Dbałowski*, *M. Wawrzykiewicz*, Prawo wekslowe i czekowe, Warszawa 1929; *A. Doliński*, Polskie prawo wekslowe, Poznań 1925; *P. Drapała*, Odpowiedzialność odszkodowawcza pełnomocnika rzekomego, PPH 2002, Nr 9; *B. Draniewicz*, O podpisaniu weksła, PPH 2004, Nr 8; *tenże*, Odpowiedzialność wekslowa, MoP 2004, Nr 4; *tenże*, Terminy prawa wekslowego, MoP 2001, Nr 21; *tenże*, Weksel in blanco, Zestawienie tez, MoP 2001, Nr 12; *T. Dziurzyński*, Pocztove protesty wekslowe (1926–1935), PN 1935, Nr 21; *S. Ejsenberg*, O przedawnieniu wekslowym, MPH 1929, Nr 1; *tenże*, Pojęcie posiadacza weksła w rozumieniu ust. 2 art. 70 pr.w., MPH 1934, Nr 5–6; *tenże*, Potrzeba aktu protestu przy wydaniu nakazu zapłaty z weksłu, MPH 1933, Nr 1; *S. Esden-Tempski*, O istocie i formie protestu wekslowego, PN 1934, Nr 6; *Z. Fenichel*, Istota zobowiązania wekslowego, PPH 1934, Nr 5; *tenże*, Problemy procesu wekslowego, PS 1930, Nr 12; *F. K. Fierich*, Prawo wekslowe w Polsce na podstawie konstytucji sejmowych 1775, 1776, 1778, 1780, Kraków 1908; *H. Fisch*, Obieg weksli kaucyjnych, GB 1938, Nr 10; *F. Flamm*, Rzecz o wekslach i czekach na tle międzynarodowym, Warszawa 1882; *M. Fras*, Legitymacyjna i gwarancyjna funkcja indosu wekslowego, R. Pr. 1996, z. 2; *tenże*, Szczególne postacie indosu wekslowego, PUG 1996, Nr 5; *J. Geldwerh*, Indos w zaufaniu, PS 1938, Nr 3; *A. Glasner*, Indos pełnomocnicy, PS 1938, Nr 5; *tenże*, Wekslowa suma regresowa, GSW 1937, Nr 27–28; *A. Glasner*, *A. Thaler*, Prawo wekslowe i czekowe. Komentarz, Kraków 1936; *ciż*, Prawo wekslowe i czekowe. Komentarz, Bielsko-Biała 1992; *M. Goctowski*, Zasada walutowości, przegląd orzecznictwa, PPH 2004, Nr 4–5; *M. Goldberg*, Procedura uznania weksli zaginionych za umorzone, GSW 1931, Nr 29; *S. Goldberg*, Indos poterminowy weksła, PPH 1938, Nr 9; *tenże*, O uprawnieniach indosariusza per procura, PS 1938, Nr 6; *tenże*, Przedawnienie w prawie wekslowym, Lwów 1937; *tenże*, Przedawnienie w prawie wekslowym, N. Pal. 1937, Nr 6, 7, 8; *tenże*, Weksle zaginione, PPH 1938, Nr 2, 3, 4; *W. Goldman*, Przelew praw z weksłu na rzecz dłużnika wekslowego, Pal. 1936, Nr 1; *tenże* Środki dowodowe przeciwko osnowie weksłu, PPC 1938, Nr 3–4; *S. Goldstein*, Polska ustaw wekslowa, PPH 1925, Nr 1–2; *G. Gorczyński*, Zasada walutowości w polskim prawie cywilnym, Rej. 2001, Nr 3; *M. Górka*, Prawo wekslowe i czekowe, Warszawa 2010; *K. Górski*, Uwagi o podpisie prokurenta, MoP 2008, Nr 2; *A. Górski*, Prawo wekslowe i czekowe, Warszawa 1925; *tenże*, Weksle podpisane z grzeczności, PPH 1925, Nr 7; *tenże*, Weksel z zakazem przedstawienia do przyjęcia, Kraków 1911; *T. Grabowski*, Odmowa wydania nakazu zapłaty na podstawie weksła nienależycie opłaconego, NP 1974, Nr 5; *W. Grzegorzczak*, Weksle i czeki

w obrocie gospodarczym, Łódź 1993; *M. Grzeško*, Poręczenie wekslowe, Kraków 1999; *S. Grzybowski*, Weksel, [w:] System Prawa Cywilnego, t. III, cz. 2, Ossolineum 1976; *S. Herman*, Weksle gwarancyjne w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego, PUG 1970, Nr 6; *I. Heropolitańska*, Prawo wekslowe i czekowe. Praktyczny komentarz, Warszawa 2011; *taż.*, Weksel w obrocie gospodarczym, Warszawa 2007; *taż.*, Zarzuty przeciwko nakazowi zapłaty, Warszawa 2000; *J. T. Hołowiński*, Weksel i чеки oraz inne papiery wartościowe, Poznań 1991; *M. Honzatko*, Obieg weksla in blanco, Lwów 1934; *tenże*, Poręka wekslowa, MPH 1934, Nr 1; *M. Howorka*, Polskie prawo wekslowe i czekowe, Poznań 1928; *E. Iserzon*, Przedawnienie wekslowe a klauzula egzekucyjna, Pal. 1930, Nr 6–7; *J. Jacyszyn, A. Nowak*, Wybrane elementy definicji weksla własnego w Bills of Exchange Act 1882, Rej. 1995, Nr 11; *S. Janczewski*, Polskie prawo handlowe, wekslowe i czekowe, Warszawa 1994; *tenże*, Przejście praw z weksla, Warszawa 1970; *A. Janiak*, Karne i cywilne aspekty fałszowania czeków, PiP 2000, Nr 11; *tenże*, Uzupelnienie weksla in blanco o elementy daty i miejsca wystawienia, PPH 1997, Nr 12; *tenże*, Weksel in blanco, a denominacja złotego, PPH 1998, Nr 8; *J. Jastrzębski*, Kredytowa funkcja чеку, PUG 2003, Nr 8; *tenże*, Protest wekslowy w prawie polskim. Geneza. Historia. Znaczenie współczesne, Studia Prawa Prywatnego 2006, Nr 3; *tenże*, W sprawie zmiany tekstu weksla wystawionego in blanco, PB 2006, Nr 10; *tenże*, Wady oświadczeń woli przy czynnościach wekslowych na tle umownej koncepcji zobowiązania wekslowego, [w:] Europeizacja prawa prywatnego, pod red. *M. Pazdana, W. Popiołka, E. Rott-Pietrzyk, M. Szpunara*, t. I, Warszawa 2008; *tenże*, Wybrane zagadnienia prawa wekslowego w orzecznictwie SN, cz. I – Rekwiizyty wekslowe, indos, awal, Gl. 2005, Nr 3; *tenże*, Wybrane zagadnienia prawa wekslowego w orzecznictwie SN, cz. II – Weksel in blanco, Glosa 2005, Nr 4; *tenże*, Wykorzystanie funkcji kredytowej weksla, PUG 1998, Nr 3; *tenże*, Wyręczenie wekslowe, PUG 1999, Nr 10; *tenże*, Zastaw na wekslach, PUG 1997, Nr 5; *J. Jastrzębski, M. Kaliński*, Prawo wekslowe i czekowe, Warszawa 2012; *R. Jastrzębski*, Funkcja wekslowa w II Rzeczypospolitej, Warszawa 2003; *A. Jędrzejewska*, Podmiotowość prawna spółki cywilnej będącej podmiotem prawnym, PPH 1993, Nr 7; *taż.*, Typy spółki cywilnej, PPH 1993, Nr 6; *R. Jurga, M. Michalski*, Dochodzenie roszczeń wekslowych w drodze przymusowej, PPH 1994, Nr 10 i 12; *M. Kaliński*, Umowny charakter zobowiązania wekslowego, PPW 2000, Nr 3–4; *tenże*, O abstrakcyjności wekslowych czynności przysparzających, KPP 2001, z. 2; *tenże*, Początki indosu wekslowego, SI 1999, t. 37; *tenże*, Umowny charakter zobowiązania wekslowego, cz. I, PPW 2000, Nr 11; cz. II, PPW 2000, Nr 12; *tenże*, Wybrane zagadnienia z prawa wekslowego z orzecznictwa lat 1989–1999, cz. I; PPW 2001, Nr 2; cz. II, PPW 2001, Nr 4; cz. III, PW 2001, Nr 5; *A. Kańczuga*, Podpisy na wekslu, Rej. 1994, Nr 5; *A. Kańczuga*, Protest wekslowy, Rej. 1992, Nr 11; *E. Karasiński*, Praktyczne zastosowanie weksla w transakcjach eksportowych i importowych, Warszawa 1991; *W. J. Kater*, Sytuacja prawna spółki cywilnej na tle nowego prawa działalności gospodarczej, PPH 2001, Nr 1; *A. Kawulski*, Aspekty prawne poręczenia czekowego, Gl. 1995, Nr 7; *J. Knap*, Odpowiedzialność wekslowa, Warszawa 1970; *T. Komosa*, Papiery wartościowe, PPH 1995, Nr 4; *tenże*, Weksel według polskiej ustawy wekslowej z 1936, PUG 1991, Nr 1–4; *T. Komosa, W. Opalski*, Prawo wekslowe i czekowe. Komentarz, Warszawa 1997; *H. W. Kon*, Dyskonto weksli, GSW 1927, Nr 27–28; *A. Kondracka*, Charakter prawny zarzutów przysługujących dłużnikom wekslowym, Rej. 2001, Nr 1; *taż.*, Zasady przenoszenia praw z weksla in blanco, Rej. 2000, Nr 5; *M. Kopyściański*, Indos pełnomocnicy, PPH 1995, Nr 4; *I. Korczyńska*, Poręczenie wekslowe, Rej. 1994, Nr 2 i 4; *A. Kostecki*, Prawo papierów wartościowych, pod red. *S. Włodyki*, Kraków 1992; *tenże*, Prawo czekowe, Kraków 1998; *T. Kostecki*, Inkaso i protest weksla, Gl. Sąd. 1934, Nr 3; *tenże*, Wątpliwe kwestie wekslowej legitymacji formalnej, Gl. Sąd. 1937, Nr 12; *tenże*, Wekslowa legitymacja formalna, Gl. Sąd. 1937, Nr 5; *tenże*, Wystawienie чеку bez pokrycia w prawie czekowym 1936, Gl. Sąd. 1936, Nr 9; *M. Kowalewski*, Kilka uwag o wekslu in blanco, MPH 1935; *S. Kowalski*, Prawo wekslowe i czekowe, Lwów 1936; *M. H. Kosiński*, Elementy prawa wekslowego, Toruń 1992; *tenże*, Poręczenie wekslowe (awal) – ocena charakteru prawnego, ZNUGd 1985, Nr 13; *tenże*, Prawo wekslowe, Toruń 1999; *tenże*, Weksel, [w:] System Prawa Prywatnego, t. 18. Prawo papierów wartościowych, pod red. *A. Szumańskiego*, Warszawa 2005; *A. Krause*, Cywilnoprawna problematyka zmiany tekstu weksla, Rej. 1997, Nr 6; *M. Królikowski*, Brak legitymacji formalnej a uprawnienie do indosowania weksla. Glosa do wyr. SN z 21.9.2006 r., I CSK 130/06, Gl. 2012, Nr 1; *K. Krzyżewski*, Poręczenie długu wobec banku, PB 1998, Nr 2; *W. Kurowski*, Przelew wierzytelności z prawie prywatnym międzynarodowym, Kraków 2005; *M. Landau*, Prawo przedawnienia w polskim prawie wekslowym, Kraków 1928; *W. Langowski*, Indos wekslowy, Kraków 1998; *tenże*, Klauzula domicyliu w prawie wekslowym, PPH 1999, Nr 10; *A. Laniewski, K. Hamerski*, Zarys polskiego prawa wekslowego, Lwów 1926; *L. Lewandowski*, Polskie prawo wekslowe i czekowe z roku 1936, Łódź 1936; *J. Lic*, Skutki prawne braku podmiotowości spółki cywilnej prowadzącej działalność gospodarczą, PPH 2006, Nr 1; *tenże*, W sprawie realistycznego pojmowania spółki cywilnej, PPH 2008, Nr 1; *tenże*, Warunki prawne uznania podmiotowości spółki cywilnej, PPH 2006, Nr 3; *M. Litwińska*, Spółka cywilna w świetle nowych regulacji prawnych, PPH 2001, Nr 7; *J. Łada*, Protesty weksli po terminie ich płatności oraz przed terminem płatności, GSW 1930, Nr 9–10; *W. Łatała*, Prawo wekslowe, [w:] Prawo papierów wartościowych, pod red. *S. Włodyki*, Kraków 1992; *B. Łój, T. Sójka*, Prawo wekslowe i czekowe, Warszawa 1990; *B. Łój, T. Sójka, B. Włodarczyk*, Prawo wekslowe czekowe. Komentarz, orzecznictwo,

1. Prawo wekslowe

przepisy, Zielona Góra 1992; *P. Machnikowski*, O niektórych zagadnieniach weksli dyskontowych, PPH 2002, Nr 3; *tenże*, Porozumienie wekslowe, PS 2000, Nr 6; *tenże*, Prawo wekslowe, Warszawa 2009; *tenże*, Weksel własny in blanco, Warszawa 2002; *tenże*, Znaczenie nowelizacji art. 495 § 2 KPC dla procesu cywilnego, PS 2003, Nr 5; *J. Majewski*, Wystawienie bankowego tytułu egzekucyjnego obejmującego roszczenie z poręczenia udzielonego bankowi przed 1 stycznia 1998 r., PB 2000, Nr 6; *M. Manowska*, Postępowanie nakazowe i upominawcze, Warszawa 2001; *K. Matuszyk*, W obronie tradycyjnego ujęcia spółki cywilnej, PPH 2007, Nr 6; *L. Mazur*, Prawo bankowe. Komentarz, Warszawa 2008; *H. Medyński*, Jeszcze o formalnej legitymacji wekslowej, Gl. Sąd. 1937, Nr 11; *tenże*, Funkcje gospodarcze czeku, PUG 1991, Nr 2 i 4; *tenże*, Funkcje gospodarcze czeku w świetle polskiego ustawodawstwa, PPH 1993, Nr 12 i 13; *tenże*, Funkcje gospodarcze weksla, PUG 1992, Nr 4; *tenże*, Konstrukcja pokrycia czekowego w prawie polskim, PPH 1995, Nr 1; *tenże*, Posiadacz weksla w rozumieniu art. 70 pr.w., GSW 1934, Nr 19; *tenże*, Problematyka prawna umorzenia papierów wartościowych, Gl. 1998, Nr 1; *tenże*, Zastosowanie czeków w rozliczeniach pieniężnych w świetle obowiązujących regulacji prawnych, PUG 1994, Nr 12; *A. Miera*, Czy dopuszczalne jest wystawienie weksla gwarancyjnego in blanco po przedawnieniu roszczenia ze stosunku podstawowego, PB 2001, Nr 9; *A. Miera*, Solidarność wekslowa, Rej. 1998, Nr 8; *M. Modrzejewska*, W sprawie podmiotowości prawnej i gospodarczej spółki cywilnej, PPH 1995, Nr 6; *R. Mroczkowska*, *R. Mroczkowski*, Weksel w praktyce, Gdańsk 2004; *ciż*, Weksel in blanco w praktyce gospodarczej, Gdańsk 2006; *R. Mroczkowski*, Weksel w praktyce od wystawienia do egzekucji: wzory z komentarzem, orzecznictwo i teksty ustaw, Gdańsk 2008; *M. Muszkat*, Przyjcie poterinowe weksla i przyjęcie po proteście, PPH 1938, Nr 1; *B. Myszka*, Status spółki cywilnej w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego, Pr. Sp. 1994, Nr 6; *J. Namitkiewicz*, Konferencja Międzynarodowa Genewska, PPH 1931, Nr 3; *tenże*, Podręcznik prawa wekslowego i czekowego i upadłościowego, Warszawa 1927; *tenże*, Polskie prawo wekslowe, Warszawa 1927; *P. Nazarewicz*, Indos własnościowy pełny jako podstawowy rodzaj indosu wekslowego, Pal. 1997, Nr 7–8; *tenże*, Szczególne regulacje indosu wekslowego, Pal. 1997, Nr 9–10; *tenże*, Wekslowy indos pełnomocnicy, PS 2003, Nr 11–12; *tenże*, Wtóröpisy i odpisy weksla, PPH 1999, Nr 11; *tenże*, Wybrane zagadnienia z zakresu prawa wekslowego, PPH 1996, Nr 7–8; *R. Niemczyk*, Prawo wekslowe i czekowe, Bydgoszcz 2001; *G. Niewierko*, Sposób wyrażenia na wekslu działania w cudzym imieniu, PS 2011, Nr 9; *T. Nowak*, Prawo wekslowe i czekowe, Warszawa 1992; *L. Ogiełło*, Charakter prawny zobowiązania wekslowego, Rej. 1995, Nr 9; *S. Pałka*, Odpowiedzialność wystawcy czeku in blanco bez pokrycia, Rej. 2000, Nr 6; *M. Pazdan*, Prawo prywatne międzynarodowe, Warszawa 2002; *K. Piasecki*, Prawo wekslowe i czekowe z komentarzem, Warszawa 1993; *H. Piekarczyk*, Weksel – poradnik praktyczny, Warszawa 1998; *M. Piekarski*, Aktualna problematyka wekslowa w sprawach mankowych, Pal. 1961, Nr 2; *tenże*, Dochodzenie należności z weksla, Warszawa 1970; *R. Piotrowski*, O uwzględnieniu zarzutów wekslowych, Lwów 1936; *tenże*, Odpowiedzialność regresowa akceptanta, Lwów 1927; *E. Płonka*, Nieważny weksel trasowany jako przekaz, KPP 1997, z. 4; *P. Popielarski*, Obrót wekslowy w praktyce, Kraków 1995; *K. Potrzebowski*, Poręczenie i wyłączenie wekslowe, Warszawa 1970; *H. Ritterman*, Weksel in blanco, Gl. Sąd. 1933, Nr 4; *L. Rosenblüth*, Podręcznik prawa wekslowego, Wrocław 1992; *tenże*, Postępowanie nakazowe w sprawach wekslowych i czekowych, PPC 1938, Nr 1–2; *tenże*, Postępowanie nakazowe w sprawach wekslowych i czekowych, Warszawa 1938; *tenże*, Prawo wekslowe. Komentarz, Warszawa 1994; *I. Rózański*, Podręcznik prawa wekslowego wraz z wzorami weksli, Warszawa 1957; *L. Ruciński*, Polskie zastrzeżenia do konwencji genewskiej w sprawie jednolitej ustawy wekslowej, PPW 2001, Nr 8; *S. Rudnicki*, Odpowiedzialność z tytułu wypełnienia weksla in blanco niezgodnie z porozumieniem wekslowym, [w:] Odpowiedzialność odszkodowawcza, red. *J. Jastrzębski*, Warszawa 2007; *A. Rydzewski*, Odpowiedzialność karna na podstawie art. 61 pr.czek., PS 2001, Nr 4; *R. Sadlik*, Dochodzenie wierzytelności z weksla in blanco, PS 2000, Nr 9; *tenże*, Odpowiedzialność poręczyciela wekslowego, PPH 1995, Nr 10; *tenże*, Przedawnienie roszczeń wekslowych, Pr. Sp. 1997, Nr 5; *tenże*, Weksel in blanco, R. Pr. 1998, z. 1; *W. Salmonowicz*, O wekslu, Gniezno 1926; *J. Skorupka*, Ochrona obrotu czekowego i wekslowego w prawie karnym, próba analizy, PS 2001, Nr 1; *P. Sosnowski*, Prawo wekslowe i czekowe, Lwów 1925; *J. Stasiak*, Artykuł 15 § 1 KSH a poręczenie wekslowe, Pr. Sp. 2005, Nr 11; *J. Sułkowski*, O prawie zastawu na wekslu, Poznań 1925; *tenże*, W sprawie unifikacji prawa wekslowego i czekowego, RPEiS 1930; *L. Stecki*, Forfaiting, Toruń 1994; *A. D. Szczygielski*, Instytucja weksla in blanco na tle doktryny i orzecznictwa sądowego, GS 1934, Nr 3; *tenże*, Nowelizacja prawa wekslowego i czekowego, Warszawa 1936; *tenże*, Poręka wekslowa, Warszawa 1935; *tenże*, Poręka wekslowa, MPW 1934, Nr 5–6; *tenże*, Postępowanie nakazowe z weksla, MPHiW 1933, Nr 1; *tenże*, Weksel in blanco, Warszawa 1934; *T. Szente*, Prawo wekslowe i czekowe. Komentarz, Warszawa 1974; *A. Szpunar*, Bezpodstawne wzbogacenie w prawie wekslowym, PPH 1993, Nr 5; *tenże*, Kilka uwag o odnowieniu, PPH 1997, Nr 12; *tenże*, Kilka uwag o poręczeniu wekslowym, PS 1998, Nr 10; *tenże*, Kilka uwag o przekazie, PPH 1997, Nr 1; *tenże*, Komentarz do prawa wekslowego i czekowego, Warszawa 2001; *tenże*, O czeku rozrachunkowym, PPH 1995, Nr 2; *tenże*, O dopuszczalności zarzutów osobistych wobec nabywcy weksla, PS 2001, Nr 7–8; *tenże*, O legitymacji formalnej wynikającej z weksla, PPH 1995, Nr 12; *tenże*, O indosie wekslowym, PS 1991, Nr 4; *tenże*, O odpowiedzialności dłużników wekslowych, PS 1992,

Nr 5–6; *tenże*, O pierwotnym i pochodnym nabyciu prawa podmiotowego, *Rej.* 1999, Nr 8; *tenże*, O podpisie wystawcy weksla, *Rej.* 1993, Nr 2; *tenże*, O powierniczych czynnościach prawnych, *Rej.* 1993, Nr 11; *tenże*, O powstaniu zobowiązania wekslowego, *PUG* 1992, Nr 1; *tenże*, O przedstawieniu weksla do zapłaty, *PPH* 2000, Nr 7; *tenże*, O przyjęciu weksla trasowanego, *PS* 1993, Nr 1; *tenże*, O solidarnej odpowiedzialności dłużników wekslowych, *PPH* 2002, Nr 10; *tenże*, O zapłacie sumy wekslowej, *PPH* 1999, Nr 9; *tenże*, O zasadzie akcesoryjności poręczenia, *Pal.* 1993, Nr 11–12; *tenże*, O zapłacie dokonanej za pomocą czeku, *PS* 1993, Nr 3; *tenże*, Obieg weksla in blanco, *PUG* 1991, Nr 10; *tenże*, Odwołanie czeku, *PPH* 1994, Nr 4; *tenże*, Podstawowe problemy papierów wartościowych, *PiP* 1991, Nr 2; *tenże*, Poręczenie wekslowe, *PiP* 1992, Nr 8; *tenże*, Prawne aspekty dyskontowania weksli, *PPH* 1995, Nr 10; *tenże*, Przedawnienie roszczeń wekslowych, *PUG* 1992, Nr 5–6; *tenże*, Sądowe dochodzenie roszczeń z weksla, *Rej.* 1995, Nr 5; *tenże*, Sprawa własności czeku, *Rej.* 1994, Nr 11; *tenże*, Sprawa zdolności wekslowej spółki cywilnej, *PS* 1994, Nr 10; *tenże*, Umorzenie zaginionych weksli, *Rej.* 1994, Nr 12; *tenże*, Uwagi o dacie wystawienia czeku, *PPH* 1994, Nr 10; *tenże*, Uwagi o papierach wartościowych na okaziciela, *PPH* 1993, Nr 11; *tenże*, Uwagi o wykładni weksla, *Rej.* 1994, Nr 2; *tenże*, Uzupełnienie weksla in blanco zgodnie z zawartym porozumieniem, *PPW* 2001, Nr 3; *tenże*, W sprawie podpisu wystawcy weksla, *PPH* 1995, Nr 4; *tenże*, W sprawie roszczeń zwrotnych indosantów wekslowych, *PPH* 1997, Nr 3; *tenże*, W sprawie wykładni zobowiązania wekslowego, *PPH* 1996, Nr 4; *tenże*, Weksel własny, *Rej.* 1993, Nr 6; *tenże*, Wypełnienie weksla in blanco zgodnie z zawartym porozumieniem, *PPW* 2001, Nr 3; *tenże*, Zarzuty przysługujące dłużnikom wekslowym, *PPH* 1993, Nr 6; *tenże*, Zmiana tekstu weksla, *Rej.* 1994, Nr 6; *tenże*, Zabezpieczenie osobiste wierzytelności, *KPP* 1992, z. 1–4; *Rej.* 1993, Nr 10; *tenże*, Zabezpieczenia osobiste wierzytelności, *Sopot* 1997; *tenże*, Zabezpieczenia osobiste wierzytelności, *Rej.* 1993, Nr 10; *A. Szpunar, M. Kaliński*, Komentarz do prawa wekslowego i czekowego, Warszawa 2003; *A. Szumański*, Pojęcie i przedmiot aportu do spółki akcyjnej, *PPH* 1995, Nr 1; *M. Świdarska*, Charakter prawny zobowiązania wekslowego w związku ze skutecznością zarzutów opartych na wadach oświadczenia woli, *PPH* 2010, Nr 5; *tenże*, Podstawa prawna obciążenia rachunku wystawcy czeku, [w:] *Studia z prawa prywatnego. Księga pamiątkowa ku czci Prof. Biruty Lewaszkiewicz-Petrykowskiej*, Łódź 1997; *D. Tarnowska*, Czek jako przedmiot poręczenia majątkowego, *Prok. i Pr.* 2003, Nr 2; *H. Warman*, Weksel i czek w obrocie i w postępowaniu sądowym, Warszawa 1937; *A. Ważyński*, Prawo wekslowe. Komentarz, Łódź 1990; *P. Wąż*, Zobowiązania wekslowe w prawie pracy (na tle zagadnienia odpowiedzialności materialnej pracownika), *Praca i Zabezpieczenie Społeczne* 2007, Nr 12; *A. Wdowczyk*, Poręczenie wekslowe jako dodatkowe zabezpieczenie zobowiązań pieniężnych, *MoP* 2003, Nr 16; *tenże*, Porozumienie wekslowe, *MoP* 2005, Nr 1; *F. Wejman*, Wprowadzenie do cywilistycznej problematyki ustawy o podpisie elektronicznym, *PB* 2002, Nr 2; *I. Weinfeld*, Weksle grzeźnościowe i weksla gwarancyjne, *TH* 1936, Nr 14; *K. Wielichowska-Opalska*, Wątpliwości na tle stosowania zabezpieczeń wekslowych w stosunkach pracy, *Monitor Prawa Pracy* 2010, Nr 11; *M. Wilejczyk*, Weksel in blanco jako papier wartościowy inkorporujący prawo wypełnienia, *PPH* 1998, Nr 6; *J. Wisuliński*, Wystawianie bankowych tytułów egzekucyjnych przeciwko osobom ustanawiającym zabezpieczenia na rzecz banku, *PB* 2000, Nr 2; *A. Wiśniewski*, Prawo wekslowe i czekowe oraz przepisy wykonawcze i związkowe, Warszawa 1987; *M. Wojewoda*, Odpowiedzialność wekslowa osób niepodpisanych na wekslu, *PPW* 2001, Nr 1; *A. Wolter*, Terminy dokonania protestu z powodu niezapłacenia, *PN* 1936, Nr 15–16; *K. Wręczycka*, Status prawny spółki cywilnej, *Pr. Sp.* 1998, Nr 7–8; *S. Wróblewski*, Kilka uwag o indosie pozornym, *Lwów* 1935; *tenże*, Koszta inkasa weksla, *PPH* 1927; *tenże*, Polskie prawo wekslowe i czekowe, Kraków 1930; *tenże*, Prawo wekslowe i czekowe. Komentarz, Kraków 1936; *F. Zadrowski*, Czy można wydać nakaz zapłaty na rzecz indosatariusza po proteście, *PPC* 1935, Nr 3; *K. Zawada*, Umowa przelewu wierzytelności, Kraków 1990; *K. Zawada*, Niedostosowanie regulacji weksli i innych papierów wartościowych w Regulaminie urzędowania sądów powszechnych do unormowań ustawowych, [w:] *Aurea praxis. Aurea theoria. Księga pamiątkowa ku czci Prof. Tadeusza Erecińskiego*, pod red. *J. Gudowskiego, K. Weitza*, Warszawa 2011; *tenże*, Kodeks cywilny. Komentarz, pod red. *K. Pietrzykowskiego*, Warszawa 2008; *J. Zejda*, Spółka cywilna, zagadnienia wybrane, *Pal.* 1994, Nr 6; *R. Zimmermann*, Poręczenie wekslowe, *Sopot* 1998; *M. Znaniecki*, Obrót wekslowy i czekowy, Kielce 1993; *A. Żabicki*, Prawo wekslowe i czekowe polskie i zagraniczne, Warszawa 1933; *A. Żabiński*, Prawo wekslowe Królestwa Polskiego, Kraków 1922.

Wprowadzenie

Spis treści

	Nb		Nb
I. Zarys historyczny rozwoju weksla i prawa wekslowego	1	C. Samodzielność i niezależność poszczególnych zobowiązań wekslowych	137
A. Uwagi ogólne	1	D. Bezwarunkowy i pieniężny charakter zobowiązania wekslowego	140
B. Systemy wekslowe	3	E. Solidarność zobowiązania wekslowego	147
C. Prawo wekslowe w Polsce	13	IX. Zdolność wekslowa i zdolność do czynności wekslowych	149
D. Prawo wekslowe w Unii Europejskiej	16	A. Uwagi ogólne	149
II. Źródła prawa wekslowego	19	B. Zdolność wekslowa	151
A. Prawo stanowione	19	C. Zdolność do czynności wekslowych	160
B. Prawo zwyczajowe	37	X. Uczestnicy stosunku wekslowego	167
C. Judykatura	39	A. Uwagi ogólne	167
D. Doktryna	43	B. Dłużnicy wekslowi	169
E. Zasady prawa wekslowego	44	C. Wierzyciele wekslowi	172
F. Prawo wekslowe jako część prawa cywilnego	52	D. Inne osoby	178
III. Pojęcie weksla i jego rodzaje	55	XI. Czynności wekslowe	180
A. Pojęcie weksla	55	A. Uwagi ogólne	180
B. Rodzaje weksli	59	B. Wystawienie weksla	181
IV. Elementy weksla	68	C. Przyjęcie weksla	184
A. Ustawowe elementy weksla	68	D. Poręczenie wekslowe (aval)	190
1. Weksel trasowany	68	E. Indos	195
2. Weksel własny	70	F. Zapłata weksla	205
B. Dodatkowe klauzule wekslowe	72	G. Protest	208
C. Zaprzestanie emisji blankietów wekslowych	77	H. Zwrotne poszukiwanie (regres)	211
D. Odstąpienie od opłaty skarbowej od weksli	78	I. Wyręczenie	215
V. Funkcje gospodarcze weksla	79	XII. Wtórписы i odpisy weksla	218
A. Uwagi ogólne	79	XIII. Przedawnienie wekslowe	220
B. Funkcja kredytowa	80	XIV. Umorzenie (amortyzacja) weksla	224
C. Funkcja płatnicza	84	XV. Wykładnia tekstu weksla i zobowiązania wekslowego	226
D. Funkcja obiegowa	87	A. Uwagi ogólne	226
E. Funkcja gwarancyjna	89	B. Wykładnia tekstu weksla	237
F. Funkcja refinansowa	92	C. Wykładnia oświadczenia woli wyrażonego w wekslu	246
VI. Rola weksla w obrocie gospodarczym	98	XVI. Zmiany tekstu weksla	249
A. Zastosowanie weksla w praktyce	98	XVII. Odpowiedzialność wekslowa	252
B. Weksel jako papier wartościowy	104	A. Charakter odpowiedzialności wekslowej	252
C. Weksel jako dewiza	115	B. Zarzuty wekslowe	253
VII. Powstanie zobowiązania wekslowego	123	C. Odpowiedzialność poszczególnych uczestników wekslowych	256
A. Uwagi ogólne	123	XVIII. Dochodzenie roszczeń wekslowych na drodze sądowej	262
B. Teoria kreacyjna	124	A. Uwagi ogólne	262
C. Teoria kontraktu	125	B. Właściwość sądu	268
D. Teoria emisji	126	C. Wszczęcie postępowania nakazowego	271
E. Teoria pozoru prawnego	128	D. Nakaz zapłaty	276
VIII. Charakter prawny zobowiązania wekslowego	129		
A. Zobowiązania formalne i pisemne	129		
B. Abstrakcyjny charakter zobowiązania wekslowego	131		

E. Zarzuty od nakazu zapłaty	279	XX. Problematyka prawnoporównawcza i kolidująca	295
F. Postępowanie po wniesieniu zarzutów	286	A. Dyskurs prawnoporównawczy	295
G. Egzekucja z weksla	289	1. Prawo konwencyjne	295
XIX. Różnice i podobieństwa weksla z innymi dokumentami o podobnym charakterze	291	2. Prawo anglosaskie	296
A. Weksel a czek	291	B. Zagadnienia prawa kolizyjnego	297
B. Weksel a przekaz	293		

I. Zarys historyczny rozwoju weksla i prawa wekslowego

A. Uwagi ogólne

1 1. Geneza weksla. Weksel to efekt długotrwałego procesu historycznego. Pierwsze zobowiązania typu wekslowego zaczęły tworzyć się w XII w. w północnych Włoszech. Jako pierwszy powstał weksel własny, później zaś weksel trasowany. Weksel służył początkowo do przekazywania środków pieniężnych z jednego miasta do drugiego, a potem z jednego państwa do drugiego. Istniejące zróżnicowanie systemów monetarnych powodowało, że określona moneta miała obieg ustawowy w zasadzie w granicach tylko danego terytorium. Zawieranie transakcji handlowych między kupcami różnych terytoriów wymagało posiadania obcej monety, aby zapłacić za nabywane za granicą towary. Powstała konieczność wymiany jednej monety na drugą; wymianą zajmowali się zawodowo bankierzy. Zazwyczaj moneta obca potrzebna była kupującemu w innej miejscowości niż ta, w której składał u bankiera gotówkę, a przewiezienie pieniędzy było przedsięwzięciem ryzykownym z uwagi na niebezpieczeństwo występujące na szlakach handlowych.

Kupiec, aby uniknąć niebezpieczeństwa związanego z przewozem gotówki, wpłacał pieniądze do bankiera miejscowego w walucie krajowej, ten zaś wystawiał mu dokument, w którym zawarte było przyrzeczenie wypłaty oznaczonej sumy w walucie zagranicznej w określonym późniejszym terminie. Ta zmiana waluty (monety) była cechą charakterystyczną pierwszego weksla, a dokument wystawiony przez bankiera uznany został za prototyp dzisiejszego weksla własnego.

Z biegiem czasu nastąpił rozwój stosunków handlowych między bankami różnych krajów. Bankierzy skupili w swym ręku cały obrót pieniężny; tworzyli spółki, filie, oddziały w innych krajach. Doszło do sytuacji, że bankier nie musiał już udawać się do miejsca płatności, aby dokonać wypłaty. Bankier wręczał wpłacającemu pieniądze oraz dwa dokumenty, dwustronną umowę zawartą pomiędzy kupującym a bankierem i jednostronne oświadczenie bankiera, tj. list przekazowy, w którym polecał osobie trzeciej, najczęściej innemu bankierowi, aby dokonała wypłaty oznaczonej sumy pieniężnej w określonym miejscu i czasie. Obydwa powyższe dokumenty połączone zostały w jeden dokument zwany tratą, który zawierał wszystkie istotne składniki zobowiązania wekslowego. W ten sposób powstał pierwowzór weksla trasowanego. Jego cechą charakterystyczną poza różnicą monety była różnica miejsca wystawienia i miejsca płatności. Już w tym okresie widoczne jest występowanie trzech osób (bankiera miejscowego, bankiera zamiejscowego i kupca), które występują przy wekslu trasowanym jako wystawca, trasat i remitent.

2 2. Rozwój weksla. W rozwoju weksla decydującą rolę odegrały stosunki gospodarcze wiążące się z działalnością wymienną banków. To bankierzy wpływali na rozwój instytucji wekslowych i tworzenie wekslowych norm prawnych. Skoncentrowanie w rękach bankierów całego obrotu wekslowego spowodowało wytworzenie się jednolitych

norm dla weksli. Prawo wekslowe kształtowało się w drodze praktyki międzynarodowej i opierało się na zwyczajach wytwarzanych w obrocie wekslowym. Początkowo nie istniały w tym zakresie żadne skodyfikowane przepisy.

Kwestie prawne odnoszące się do formy weksla i treści weksla były rozstrzygane przez sądy cechowe na jarmarkach wekslowych, a zasady prawne ustalane w orzeczeniach sądów przyjmowane były powszechnie. W ten sposób stopniowo kształtowały się istniejące do dnia dzisiejszego instytucje prawa wekslowego, jak np. akcept, indos, zwrotne poszukiwanie, protest. Na jarmarkach wykształciły się gospodarcze funkcje weksla.

W kolejnych stuleciach pozycja weksla umacniała się i rozwijała dzięki temu, że umożliwiono przenoszenie jego własności za pomocą indosu. Wejście w obrót umożliwił wekslowi łatwy i pewny sposób przenoszenia weksla na inne osoby. Ułatwiony obieg weksla zmniejszał i z czasem usunął potrzebę pośrednictwa bankierów.

W miastach Europy Zachodniej powstały pierwsze kodyfikacje prawa wekslowego. Istotne znaczenie miał pod tym względem francuski Kodeks handlowy z 1807 r., który ujednotolił zasady prawa wekslowego na obszarze całego kraju. Później nastąpiły kodyfikacje prawa wekslowego w Niemczech, Austrii i innych krajach europejskich.

B. Systemy wekslowe

1. **Trzy systemy praw wekslowych.** W XIX w. i na początku XX w. wykształciły się trzy odrębne systemy wekslowe: anglosaski, francuski i niemiecki. 3

2. **System francuski.** Najstarszy system francuski oparty na Kodeksie handlowym z 1807 r. charakteryzował się tym, że nadawał zobowiązaniu wekslowemu charakter kauzalny (przyczynowy); uzależniał ważność weksla od gospodarczej przyczyny wystawienia weksla. Wskazywał na ścisły związek interesu prawnego będącego podstawą wydania weksla z samym wekslem, co łączyło się z tzw. teorią pokrycia. Pod względem formy nie wymagał użycia słowa „weksel” w samym tekście dokumentu. Konieczne natomiast było umieszczenie na wekslu klauzuli „na zlecenie”. 4

3. **System niemiecki.** System niemiecki oparty na ustawie z 16.4.1871 r., wywodzącej się z Ogólnej Ordynacji Wekslowej nadawał zobowiązaniu wekslowemu charakter abstrakcyjny, odrywając go od interesu prawnego będącego przyczyną prawną oraz podstawą jego wydania. System ten charakteryzował się dużym formalizmem, wymagał umieszczenia słowa „weksel” w samym tekście dokumentu. Daleko posunięty był również formalizm w zakresie wymagań co do formy weksla. System ten traktował weksel jako dokument, z którego prawa mogą być przenoszone bez potrzeby umieszczenia w tekście dokumentu klauzuli „na zlecenie”. 5

4. **System anglosaski.** System anglosaski (anglo-amerykański), którego podstawowe zasady zostały zawarte w ustawie z 18.8.1882 r. w *The Bills of Exchange Act* charakteryzował się dużą swobodą w zakresie wymagań co do formy dokumentu wekslowego. Słowo „weksel” nie stanowiło koniecznego warunku ważności weksla. Nowością było dopuszczenie możliwości wystawienia weksla, w którym remitentem nie była ściśle określona osoba, lecz okaziciel dokumentu. 6

5. **Konwencje haska i genewska.** Różnorodność systemów i odmienność regulacji zobowiązań wekslowych stwarzała poważne trudności w obrocie międzynarodowym, a z czasem stała się czynnikiem hamującym rozwój weksla. Okoliczności te spowodowały, że powstały tendencje do zunifikowania norm prawa wekslowego w skali 7